

P. D.

Za doby normalizace se moje máma snažila studovat. Avšak to jí šlo kvůli tomu, co její děda za Pražského jara provedl, velmi špatně. Můj pradědeček pracoval po válce jako vedoucí jedné skupiny lidí, kteří dělali elektrifikaci tratí. Protože ho jeho podřízení (kamarádi) chtěli jako vedoucího dál, prosili ho, aby vstoupil do strany. On to odmítal a nikdy do ní nechtěl. Proto dostali nápad, že ho přihlásí sami, aby o tom nevěděl, dařilo se jim to asi patnáct let před ním tajit a platit za něj příspěvky. V době těsně před Pražským jarem na to přišel a sebral jim svoji stranickou knížku. Když přišla doba omezení vlivu strany, rozhodl se jednat. Proto napsal na stranickou knížku „S tímhle si vyližte prdel“, dal ji do obálky a poslal na ÚV KSČ. Abych v příběhu pokračoval, za doby normalizace šel na chvíli do vězení, poté pracoval jako noční hlídač, posléze jako pomocný hospodský.

A teď zpátky k mámě. Studovala na „Turbovce“, dnešním gymnáziu Kavalírka. Tam bylo vše v pořádku, díky tamnímu, snad jedinému nestranickému řediteli. Byli tam učitelé, kteří by jinde být nemohli, stejně to bylo se studenty. Ihned po maturitě se rozhodla studovat medicínu na vysoké škole. Sice se na ni dostala, ale od té doby měla pořád nějaké problémy. Bylo jí opatrně řečeno vedením, že pokud bude mít trochu horší výsledky, ihned vyletí. Zároveň jí jeden ze spolužáků, straník, který měl hlídat ostatní spolužáky v ročníku, začal vyhrožovat, co se stane, pokud nevstoupí do strany. Nikdy nevstoupila, ale poté, co se vdala, bylo jí řečeno oním soudruhem: „Soudružko, do jaké rodiny jste se narodila, si vybrat nemůžete. Ale do jaké rodiny jste se vdala, to jste si musela vybrat!“

Od té doby si ji zval ještě častěji a vždy po ní chtěl vstup do strany. Nakonec promovala s červeným diplomem, na škole nikdy neměli důvod ji vyhodit. Jinak, jak věří, by to určitě udělali. Po skončení školy musela, ač

P. D.

byla promováný doktor, pracovat jako sestra v porodnici plus ještě často sloužit noční.

Ještě abych se vrátil zpět ke gymnáziu. Máma na ně má spoustu vzpomínek, proto jsem vybral dvě, které ukazují, co se za normalizace dělo:

Tehdejší ředitel byl, jak už jsem psal, nestraník, snad jediný ředitel tehdy, máma neví, jak to dokázal, ale možná to bylo díky tomu, že byl ředitelem již dlouhou dobu a měl blízko do důchodu. A tato vzpomínka s tím vlastně souvisí. Asi dva roky poté, co dostudovala, šel ředitel do důchodu. Školu zavřeli a profesory poslali buď do jiných škol, ale to prý v malém množství, zbytek prostě přestal učit.

Druhá vzpomínka je ještě z dob studií. Její spolužák měl otce disidenta, spisovatele, který tehdy psal pouze „do šuplíku“. Často u něj dělali prohlídky, avšak on o tom většinou dopředu věděl. Proto jich šlo několik k nim domů a „uklidili“ vše, co by mohlo dát Bezpečnosti nějaké důkazy pro zatčení. Odnesli to k nim domů a nějakou dobu si to nechali. Jednou tam však nechali nějaké ruské zakázané knihy. Bezpečnost přišla a začala prohledávat. Po nějaké době ony knihy našli a začala diskuze o nich: Nakonec se ukázalo, že jim nerozumí, a nechali je na pokoji se slovy: „Je to rusky v azbuce, na tom nebude nic špatného!“ Poté odešli.